

๑๐ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การเผาถ่านจากพืชเศษไม้ปลายไม้ของโรงงานแปรรูปไม้และการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมใบเบิกทาง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือจังหวัดบุรีรัมย์ บร.๐๙/๒๔๙๓๙ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ทราบว่า ในท้องที่จังหวัดบุรีรัมย์มีโรงงานแปรรูปไม้ด้วยเครื่องจักรอยู่หลายแห่งที่ได้รับอนุญาต ได้ใช้พืชเศษไม้ปลายไม้ที่เหลือจากการแปรรูปเผาถ่านจำหน่ายให้กับประชาชนในท้องที่และต่างจังหวัด บางแห่งมีการขออนุญาตเก็บหาของป่าสำหรับการเผาเอาถ่าน (อนุญาต ๑) บางแห่งมิได้ขออนุญาต ซึ่งแต่ละท้องที่ปฏิบัติไม่เหมือนกัน เพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป นั้น

กรมป่าไม้จึงวางเป็นแนวทางปฏิบัติไว้ดังนี้

๑.ถ้าตั้งเตาเผาถ่านในโรงงานแปรรูปไม้ โดยหลักการแล้วไม่จำเป็นต้องขออนุญาตอีก เพราะโรงงานแปรรูปไม้ได้รับอนุญาตให้ทำการแปรรูปไม้เพื่อการค้าอยู่แล้ว

๒.ถ้าผู้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้พึงประสงค์จะขออนุญาตตั้งเตาเผาถ่าน(อนุญาต ๑) ก็ยอมทำได้ โดยถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ (ข้อ ๖) โดยให้โรงงานแปรรูปไม้ใช้หนังสือกำกับของโรงงานฯ เป็นหลักฐานในการทำพืชเศษไม้ปลายไม้นั้นเข้าเตา และเมื่อจะนำเคลื่อนที่ไป จะต้องเอาหลักฐานตามหนังสือกำกับฯ ดังกล่าวไปขอใบเบิกทางต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาต และไม่ต้องขออนุญาตค้าของป่าหวงห้าม (ถ่านไม้) อีกเพราะได้รับอนุญาตให้ค้าได้อยู่แล้ว

๓.ผู้รับอนุญาตจะเผาถ่านนอกเขตโรงงานจะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าสำหรับเผาเอาถ่าน เพราะสถานที่ไม่อยู่ในเขตโรงงานที่ได้อนุญาตให้ทำการแปรรูปไม้หรือค้าได้ และให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่นั้น โดยให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ.๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และไม่ต้องขออนุญาตค้าของป่าอีก ส่วนการนำเศษไม้ปลายไม้ ออกนอกเขตโรงงาน ถ้าอยู่ในเขตอำเภอท้องที่ที่ตั้งโรงงาน ก็ออกหนังสือกำกับไม้แปรรูปของโรงงาน แต่ถ้านำออกนอกเขตอำเภอท้องที่ที่ตั้งโรงงาน ก็ให้ออกใบเบิกทางนำเคลื่อนที่ และทั้ง ๒ กรณีให้ระบุว่าเป็นเศษไม้ปลายไม้ของโรงงานฯ

๔.ถ่านไม้ที่ได้จากการเผาตามข้อ ๑, ๒, ๓ เมื่อจะนำเคลื่อนที่ต่อไปต้องออกใบเบิกทาง และให้เรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมของป่าหวงห้ามฉบับละ ๕.๐๐ บาท ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ.๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมและไม่ต้องชำระค่าภาคหลวงอีก เพราะได้เสียค่าภาคหลวงเป็นไม้มาก่อนแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ถนนอม เปรมรัศมี

(นายถนนอม เปรมรัศมี)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๔๔๕๓

ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/ว.๔๙๑๘

กรมป่าไม้

๑๐ มีนาคม ๒๕๒๓

สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/ว.๔๙๑๗ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๓ เรื่อง การเผาถ่าน
จากพืชเศษไม้ปลายไม้ของโรงงานแปรรูปไม้และการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมใบเบิกทาง
ส่งมาเรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทั้ง ๓ ท่าน เพื่อโปรดทราบ
ส่งมาเรียน ป่าไม้เขตทุกเขต เพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป
ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการกองทุกกอง และผู้บังคับการตำรวจป่าไม้ เพื่อโปรดทราบ
ส่งมาเรียน ผู้ตรวจการป่าไม้ทั้ง ๔ ท่าน และหัวหน้ากองแผนงาน เพื่อโปรดทราบ
ส่งมาเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าไม้แพร่ และผู้อำนวยการโรงเรียนอบรมวนกรรมจังหวัดตาก
เพื่อโปรดทราบ

(ลงนาม) ถนนม เปรมรัศมี
(นายถนนม เปรมรัศมี)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร. ๕๗๘๔๘๕๓

ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/ว.๘๕๕๗

กรมป่าไม้

๒ พฤษภาคม ๒๕๒๓

เรื่อง การขออนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/๗๓๐๓ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๓

ด้วยกรมป่าไม้ได้ตอบข้อหารือของจังหวัดเพชรบุรี ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/๗๓๐๓ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๓ เรื่องการขออนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔ (ไม้พินหรือไม้เผาถ่านในที่ดินกรรมสิทธิ์) ตามสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ส่งมาพร้อมนี้ กรมป่าไม้จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติทำนองเดียวกัน

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ถนนม เปรมรัศมี
(นายถนนม เปรมรัศมี)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร. ๕๗๙๔๘๕๓

๒๔๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๑๔ เมษายน ๒๕๒๓

เรื่อง การขออนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดที่ พบ.๐๙/๒๖๗๐๓ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๒๑

ตามที่จังหวัดแจ้งว่า ในท้องที่อำเภอบ้านแหลม ราษฎรได้ปลูกไม้โกงกางในที่ดินกรรมสิทธิ์กันมาก และอำเภอบ้านแหลมได้อนุญาตให้ราษฎรทำพินจากไม้โกงกางในที่ดินกรรมสิทธิ์ดังกล่าวคราวละไม่เกิน ๕๐๐ ม.^๒ อำเภอจึงหารือว่า ตามที่ได้ปฏิบัติไปนั้นเป็นการชอบด้วยระเบียบหรือไม่ จังหวัดได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ถึงแม้จะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ไม้พินและถ่านไม้เป็นของป่าหวงห้ามไว้แล้วก็ตามแต่เนื่องจากตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติให้ต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าเฉพาะการเก็บหาของป่าหวงห้ามในป่าเท่านั้น การตัดไม้พินและเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์จึงไม่น่าจะอยู่ในข่ายบังคับที่จะต้องขอรับอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ และเนื่องจากกรมป่าไม้ยังไม่เคยวางระเบียบเกี่ยวกับการอนุญาตให้เก็บหาของป่าในที่ดินกรรมสิทธิ์กรณีที่ดินยินยอมขอรับอนุญาตและยินยอมชำระค่าภาคหลวงไว้แต่อย่างใด ดังนั้น ตามที่อำเภอบ้านแหลมออกอนุญาตให้ตัดไม้โกงกางในที่ดินครอบครองหรือที่ดินกรรมสิทธิ์ที่มิใช่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ทำพินเผาถ่านครั้งละ ๕๐๐ ม.^๒ จังหวัดเห็นว่ายังไม่มีการรับรองให้ปฏิบัติได้ จึงหารือปัญหาทางปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตไม้โกงกางและไม้ป่าเลนในที่ดินกรรมสิทธิ์ และที่ครอบครองมี ส.ค. ๑ รวม ๖ ประการ ดังรายละเอียดตามหนังสือจังหวัดดังกล่าวให้กรมป่าไม้พิจารณา นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๔ มาตรา ๔(๗) ได้บัญญัตินิยามศัพท์คำว่า “ของป่า”

ก. ไม้รวมทั้งส่วนต่างๆของไม้ ถ่านไม้ น้ำมันไม้ ยางไม้ ตลอดจนสิ่งอื่นๆ ที่เกิดจากไม้ ฯลฯ และหมายความรวมถึงถ่านไม้ที่บุคคลทำขึ้นด้วย

พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๔๙๔ มาตรา ๒๙ ระบุว่า “ผู้ใดเก็บหาของป่าหวงห้ามหรือทำอันตรายด้วยประการใดๆ แก่ของป่าหวงห้ามในป่า ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และต้องเสียค่าภาคหลวง กับทั้งต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎกระทรวงหรือในการอนุญาต

พระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ.๒๕๐๕ กำหนดให้ไม้พินและถ่านไม้เป็นของป่าหวงห้ามในท้องที่จังหวัดต่าง ๆ

จากหลักกฎหมายป่าไม้ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนี้ โดยเฉพาะบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นเมื่อวินิจฉัยตีความตามตัวอักษร โดยเคร่งครัดแล้ว พิจารณาได้ว่า ไม้พินแม้จะกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาให้เป็นของป่าหวงห้ามก็ตาม แต่โดยสภาพข้อเท็จจริงไม้พิน ที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์ไม่ว่าจะเป็นไม้ชนิดใด ก็ยังเป็นไม้ตามมาตรา ๔ (๒) แต่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมการทำออก การนำเคลื่อนที่และการแปรรูป แม้จะมี

๒๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

พระราชกฤษฎีกากำหนดให้ถ่านไม้เป็นของป่าหวงห้ามก็ตาม แต่เป็นบทนิยามศัพท์คำว่า “ของป่า” ตามมาตรา ๔ (๗) หมายถึง บรรดาของที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้น ในป่าตามธรรมชาติ และรวมถึงถ่านไม้ที่บุคคลทำขึ้น ในป่า ต้องเป็นไม้พินและถ่านไม้ที่ได้ขึ้นอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์ จึงไม่ใช่ของป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ตามมาตรา ๔(๗) และไม่ต้องขอรับอนุญาตตามมาตรา ๒๙ ตามความเข้าใจของจังหวัดเพชรบุรีถูกต้องแล้ว

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเจ้าของถ่านประสงค์จะขอรับอนุญาตเพื่อความสะดวกในการนำเคลื่อนที่ และการครอบครองจะไม่ได้ถูกกล่าวหาว่าครอบครองไม้หรือของป่าหวงห้ามโดยไม่ได้รับอนุญาต โดยทำบันทึกยินยอมชำระค่าภาคหลวงและยินยอมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกรมป่าไม้ไว้ พนักงานเจ้าหน้าที่ ก็ชอบที่จะดำเนินการอนุญาตได้เช่นเดียวกับไม้ในป่า

สำหรับข้อหาหรือของจังหวัดนั้นกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วขอเรียนว่า

ตามข้อ ๑ ระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔ ว่าด้วยการอนุญาตไม้และของป่าอย่างอื่นที่กำหนดอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ขึ้นอำเภออนุญาตไม้ได้ไม่เกิน ๕๐ ต้น พินไม่เกิน ๕๐๐ ม.^๓ จังหวัดอนุญาตไม้ไม่เกิน ๑๐๐ ต้น พินไม่เกิน ๑,๐๐๐ ม.^๓ (ปัจจุบันลดจำนวนให้อนุญาตได้ ๑ ใน ๑๐) นั้น มุ่งหมายถึงการอนุญาตไม้ในป่า ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการควบคุมกำลังผลิตของป่า แต่สำหรับในที่ดินกรรมสิทธิ์ เมื่อเจ้าของที่ดินประสงค์จะขอรับอนุญาตและยินยอมชำระค่าภาคหลวง ก็ควรอนุญาตได้ตามจำนวนที่ขอ แต่ไม่ควรเกินจำนวนที่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ หรือจะจำกัดจำนวนอนุญาตแต่ละคราวจำนวนเท่าใด ตามความเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและการควบคุมก็ชอบที่จะปฏิบัติได้

ตามข้อ ๒ ตามหลักกฎหมายที่ดินกรรมสิทธิ์โดยมีหลักฐาน น.ส. ๓ ก. ไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินซึ่งเป็นส่วนควบของที่ดิน ไม่อยู่ในข่ายควบคุมตามพระราชบัญญัติป่าไม้ เว้นแต่ไม้สัก ไม้ยางเป็นไม้หวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ เช่นเดียวกับที่ น.ส. ๓ แต่เนื่องจากขณะนี้อยู่ในระหว่างที่กรมป่าไม้กำลังดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในพระราชบัญญัติป่าไม้ เพื่อควบคุมการทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งกำหนดนโยบายให้ระงับการพิจารณาอนุญาตไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์โดยมีหลักฐาน น.ส. ๓ ก. ไว้ก่อน

ตามข้อ ๓ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๔ มาตรา ๙ ระบุว่า “รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดอัตราค่าภาคหลวงโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาตั้งต่อไปนี้ ฯลฯ

(๓) สำหรับไม้หวงห้ามที่ทำเป็นไม้พินหรือไม้เผาถ่านให้กำหนดได้ไม่เกินลูกบาศก์เมตรละ ๕ บาท ถ้าได้เผาเป็นถ่านแล้วอัตราค่าภาคหลวงให้เป็นสองเท่าของอัตราค่าภาคหลวงของไม้หวงห้ามที่ทำเป็นไม้พินหรือเผาถ่าน ฯลฯ

กรณีที่ได้รับอนุญาตชำระค่าภาคหลวงเป็นไม้พินก่อนเผาถ่าน ถือเกณฑ์ค่าภาคหลวงถ่านสองเท่า ค่าภาคหลวงไม้พิน คงเหลือเพียงครึ่งหนึ่ง สำหรับไม้โกงกางหรือไม้ป่าเลนอื่นก็ต้องถือปฏิบัติทำนองเดียวกับไม้หวงห้ามในป่าทั่วไป แต่ถ้าได้เผาเป็นถ่านแล้ว ก็ต้องชำระค่าภาคหลวงในอัตรา ๒ เท่า

สำหรับปัญหาที่ว่าเมื่อเผาเป็นถ่านแล้วจะถือเกณฑ์คงเหลืออย่างไรนั้น กรมป่าไม้ได้ตรวจสอบสถิติการเผาถ่านโดยเตาเผาถ่านที่ใช้โดยทั่วไปแล้วปรากฏว่า

การเผาถ่านจากไม้ป่าชายเลนจะได้ถ่านเฉลี่ยประมาณ ๕๑.๑% ของปริมาตรไม้พินก่อนเผา

การเผาถ่านจากไม้ยางพาราส่งต่างประเทศจะได้ถ่านประมาณ ๓๕% ของปริมาตรไม้ท่อนก่อนเผา

การเผาถ่านจากไม้ป่าบกมีคุณภาพสูง เช่น เต็ง รัง ตีนนก และตะแบกเลือดของบริษัทเหล็กสยาม จำกัด เพื่อการผลิตถลุงโลหะ ผิดกับการเผาถ่านเพื่อใช้ในกิจการทั่วไป ซึ่งใช้เตาที่มีความร้อนสูงเพื่อให้ได้ถ่านที่มีคุณภาพดี ปริมาณการผลิตได้ค่อนข้างต่ำ จึงได้ถ่านเพียง ๓๕% ของไม้พื้ก่อนเผา

สรุปแล้วการเผาถ่านจากไม้เบญจพรรณทั่วไปโดยใช้เตาเผาถ่านธรรมดา จะได้ถ่านประมาณ ๕๐% ของจำนวนไม้พื้ก่อนเผา

ส่วนการเผาถ่านโดยใช้เตาแบบ MOMO V ที่องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ใช้อยู่จะผลิตถ่านได้ประมาณ ๖๐-๗๐%ของไม้ที่จะนำเข้าเผา ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับชนิดไม้และสภาพของไม้ด้วย

ตามข้อ ๔ เมื่อเจ้าของที่ดินกรรมสิทธิ์มายื่นขอทำไม้โกงกางและไม้ป่าเลนอื่นๆเพื่อทำไม้เสาเข็มและไม้ค้ำยันเพื่อการค้า โดยยินยอมชำระค่าภาคหลวง จังหวัดก็ชอบที่จะพิจารณาดำเนินการอนุญาตตามระเบียบว่าด้วยการทำไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ที่กรมป่าไม้กำหนดไว้แล้วแต่วันที่ น.ส.๓ ก. ให้รอการพิจารณาเพื่ออนุญาตไม้ ตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดังกล่าวในข้อ ๒ ส่วนขนาดจำกัดของไม้ที่ขึ้นอยู่ในที่ดินของเอกชนนั้น เมื่อไม่ใช่ไม้สัก ไม้ยาง ก็ไม่อยู่ในข่ายบังคับว่าต้องเป็นไม้โตได้ขนาดจำกัด หรือต่ำกว่าขนาดจำกัดตามกฎหมายหรือไม่

ตามข้อ ๕ ป่าเอกชนที่ปลูกไม้ป่าเลนในที่ดินมีหลักฐาน ส.ค.๑ ถือว่าเป็นไม้ในป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้หรือไม่ จะออกอนุญาตให้ทำไม้พื้เผาถ่าน ทำไม้เสาเข็ม ไม้ค้ำยัน ได้หรือไม่ อย่างไรนั้น จะต้องพิจารณาถึงสภาพของที่ดินที่มี ส.ค.๑ นั้นว่า ได้กรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้วหรือไม่ แต่สำหรับตามระเบียบของกรมป่าไม้ ถือว่าการทำไม้ในที่ดินที่มี ส.ค.๑ จะต้องขอรับอนุญาตและปฏิบัติตามระเบียบตามที่กรมป่าไม้กำหนดทางปฏิบัติไว้ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/ว.๑๖๓๗๖ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๑๔ และที่ กส.๐๔๐๔/ว.๑๗๑๔๐ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๔

ตามข้อ ๖ การยื่นคำขอจะให้เจ้าของที่ดินยื่นคำขอ หรือจะให้ผู้อื่นยื่นคำขอและจะออกอนุญาตให้ผู้นั้น เนื่องจากไม้ยืนต้นเป็นส่วนควบกับที่ดิน ผู้ใดเป็นเจ้าของที่ดินอันเป็นทรัพย์สินประธาน ย่อมเป็นเจ้าของส่วนควบนั้นด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๐๘ การตัดไม้ยืนต้นออกจากที่ดินครอบครองจึงต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่ดินเสียก่อน แม้แต่อนุญาตให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ก็ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของที่ดินเช่นกัน ดังนี้ โดยหลักการเจ้าของที่ดินจึงควรเป็นผู้ยื่นคำขอและต้องออกใบอนุญาตให้เจ้าของผู้มีชื่อในหนังสือสำคัญแสดงสิทธิในที่ดิน จึงจะสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง แม้เจ้าของที่ดินจะมอบอำนาจให้ผู้นั้นยื่นคำขอ ก็ควรจะทำในนามของผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริง ผู้รับมอบอำนาจเพียงลงชื่อแทนเจ้าของที่ดินเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ถนนม เปรมรัศมี
(นายถนนม เปรมรัศมี)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร. ๕๗๙๔๔๕๓

๒๔๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กส. ๐๗๐๔(๓)/ว.๑๔๖๙๗

กรมป่าไม้

๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การขออนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/๑๔๖๙๕ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เรื่องการขออนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔ มาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ปฏิบัติทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ เป็นการต่อเนื่องหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/๗๓๐๓ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๓ ซึ่งได้เวียนมาให้จังหวัดทราบและสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามหนังสือ ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/ว.๔๕๕๗ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๒๓

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พงศ์ โสโน
(นายพงค์ โสโน)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร.๕๗๙๔๔๕๓

๒๕๒๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๒๕ สิงหาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การอนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่าน ตามระเบียบปฏิบัติราชการป่าไม้ ฉบับที่ ๔

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ที่ปช.๐๙/๕๐๕๓ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๔

ตามที่จังหวัดทราหรือเรื่อง การอนุญาตไม้พินหรือไม้เผาถ่านในที่ดินกรรมสิทธิ์ตามหนังสือ กรมป่าไม้ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/ว.๔๕๕๗ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๒๓ กรณีที่มีผู้ขอทำออกเพื่อการค้า โดยยินยอม ที่จะชำระค่าภาคหลวงและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ว่าจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน เช่นเดียวกับการ อนุญาตไม้ในป่าทุกประการหรือไม่ให้ชัดเจนให้กรมป่าไม้พิจารณา ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เนื่องจากไม้ยืนต้นเป็นส่วนควบของที่ดินตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น ผู้มีกรรมสิทธิ์ที่ดินจึงมีกรรมสิทธิ์ในส่วนควบนั้นด้วย การทำไม้ ไม้พิน ในที่ดินนั้นจึงไม่ต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใดก็ได้ เพราะไม่ใช่การทำไม้ ไม้พิน ในป่า (ยกเว้นไม้สัก ไม้ยาง ซึ่งเป็นไม้หวงห้าม การทำออกต้องขออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ทุกกรณี) จึง ไม่อยู่ในข่ายการควบคุมตามพระราชบัญญัติป่าไม้ แต่เมื่อผู้ขอประสงค์จะทำออกและนำเคลื่อนที่ไปที่อื่น และเพื่อสะดวกในการนำเคลื่อนย้ายไม้ที่ออกจากที่ดิน ก็จะต้องมีใบเบิกทางกำกับไม้ไป แต่การที่จะออกใบเบิก ทางให้ได้ ก็ต้องเป็นไม้ที่มีใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ซึ่งผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินยินยอมที่จะชำระ ค่าภาคหลวงและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ การทำไม้ออกจึงต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับการทำไม้ในป่า ทุกประการกล่าวคือ ก่อนอนุญาตให้ทำออกจะต้องมีการสำรวจตีตราไม้หรือสำรวจหากำลังผลิตสำหรับไม้พินหรือไม้ เผาถ่าน เช่นเดียวกับการทำไม้หรือการทำไม้พินเพื่อเผาถ่านไม้ในป่า เว้นแต่จำนวนไม้หรือพินที่จะอนุญาตให้ อนุญาตได้ตามจำนวนที่เหมาะสมไม่เกินจำนวนหรือกำลังผลิตที่สำรวจไว้ตามที่กรมป่าไม้กำหนดทางปฏิบัติไว้ แล้ว ตามหนังสือ ที่ กส.๐๗๐๔(๓)/๗๓๐๓ ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๒๓ ข้อ ๑

สำหรับกรณีการสำรวจหากำลังผลิตไม้พินในที่ดินกรรมสิทธิ์ที่ผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินพึงประสงค์ จะขอรับอนุญาตทำออก ก็ให้ปฏิบัติตามนัยหนังสือกรมป่าไม้ที่จังหวัดอ้างถึงนั้นเป็นการถูกต้องแล้ว เพราะการ หากำลังผลิตเป็นงานด้านวิชาการ นำที่เขตจะเป็นผู้หากำลังผลิต และเมื่อเขตตรวจสอบผลงานถูกต้องแล้ว เขตก็จะส่งบัญชีสำรวจกำลังผลิตให้จังหวัดอนุญาตแก่ผู้ขอต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พงศ์ โสโน

(นายพงศ์ โสโน)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร.๕๗๙๔๔๕๓

๒๕๔๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๒๑๗๐๖

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔/๑๙๗๒๓ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง ส่งประกาศกรมป่าไม้ เรื่องการส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว มาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจัดทำประกาศกรมป่าไม้ดังกล่าวเผยแพร่ต่อไปด้วย นั้น กรมป่าไม้ใคร่ขอเรียนเพิ่มเติมกรณีตามประกาศกรมป่าไม้ดังกล่าว ความว่า ไม้ที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ชนิดไม้อย่างพารา ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประติพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศมิได้ขึ้นอยู่ในป่าประเทศไทย การตัดฟันและการนำออกไปใช้ประโยชน์ได้โดยเสรี ไม่ต้องขอรับอนุญาตหรือขอหนังสือรับรองการนำเคลื่อนย้ายแต่อย่างใด พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องตรวจสอบเพื่อออกใบเบิกทาง ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/ว ๑๒๖๔๘ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๕ เรื่องการทำไม้เสาะเข็มและ ที่ กษ ๐๗๐๔/ว ๗๘๒๕ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๒๖ เรื่อง การทำไม้ที่มีไซ้ไม้หวงห้าม หรือดำเนินการเพื่อออกหนังสือรับรองการนำไม้เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ ซึ่งกรมป่าไม้ได้ข้อมความเข้าใจทางปฏิบัติเพิ่มเติม ตามหนังสือ ด่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๑๐๓๕๖ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๗ นั้นแล้ว เว้นแต่การเผาถ่านจะต้องตรวจสอบและดำเนินการตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยและกรมป่าไม้จะกำหนดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) จำนงค์ โภธิสาร

(นายจำนงค์ โภธิสาร)

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร ๕๗๙-๔๔๕๓

๒๔๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๕๐๓๒

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว

เรียน ป่าไม้เขตทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๕๐๓๑ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๔

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้เรียนผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เรียนมาเพื่อโปรดทราบ และส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส
(นายชำนิ บุญโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร ๕๗๙-๔๔๕๓

๒๙๐

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๕๐๓๑

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ที่ กษ ๐๗๐๔(๓) /ว ๒๑๗๐๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๔๐๔/๑๙๔๗๒ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔
ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ และสำเนาหนังสือ
ที่ มท ๐๔๐๔/๓๑๔๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึง เรียนทางปฏิบัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำไม้ยางพารา และไม้ชนิดอื่น เช่น ยูคาลิปตัส กระจินยักษ์ กระจินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศที่ปลูกขึ้นไปใช้ประโยชน์ตามประกาศกรมป่าไม้ เรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว ฉบับลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ เพื่อส่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติไปแล้ว นั้น บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามหนังสือที่ มท ๐๔๐๔/๑๙๔๗๒ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ว่าได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และ ที่ มท ๐๔๐๔/๓๑๔๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เรียน อธิบดีกรมตำรวจ เพื่อส่งเจ้าหน้าที่ทราบและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แจ้งให้ทราบแล้ว และแจ้งเพิ่มเติมมาว่า ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมไม้ผิดกฎหมาย โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งไม่มีความรู้ความเข้าใจที่จะสามารถแยกแยะได้ว่าไม้ชนิดใดเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบ และโดยที่ไม้เหล่านี้ไม่มีหนังสือรับรองขณะทำการเคลื่อนย้าย เจ้าหน้าที่ อาจตรวจจับกุมโดยสงสัยว่าเป็นไม้ผิดกฎหมาย จึงขอให้แจ้งเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ปฏิบัติด้วยว่าถ้ามีการจับไม้ในกรณีดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่ให้ความสะดวกแก่เจ้าของไม้ผู้ถูกจับกุม โดยแจ้งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิสูจน์ไม้ของกรมป่าไม้ทำการตรวจพิสูจน์รับรองความถูกต้องให้เพื่อพนักงานสอบสวนจะได้นำไปประกอบการพิจารณาสั่งคดีต่อไป ดังรายละเอียดตามสำเนาหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส
(นายชำนิ บุญโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙-๔๔๕๓

๒๙๑

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ มท ๐๔๐๔/๐๙๔๗๒

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๐๗๐๔(๓) / ๒๗๔๐๙ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. สำเนาหนังสือที่ มท ๐๔๐๔/๓๑๔๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ได้แจ้งขอให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาดำเนินการ กรณีสมาคมรณรงค์ปลูกป่าภาคเอกชนแห่งประเทศไทยมีหนังสือแจ้งขอให้มีการกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองให้นำเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ได้โดยไม่ต้องมีการตรวจสอบออกหนังสือรับรอง ตามนัยเดียวกับแนวทางปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ โดยขอให้แจ้งจังหวัดต่างๆ และกรมตำรวจทราบเพื่อสั่งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป นั้น

ขอเรียนว่า กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการเรื่องดังกล่าวนี้ เพื่อเป็นการสนับสนุนการปลูกสร้างสวนป่าโตเร็วในที่ดินของเอกชนตามนโยบายของทางราชการแล้วตั้งปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ส่งมาพร้อมนี้

อนึ่ง กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมไม้ผิดกฎหมาย โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งไม่มีความรู้ความเข้าใจที่จะสามารถแยกแยะได้ว่าไม้ชนิดใดเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบ และโดยที่ไม่เหล่านี้อาจมีหนังสือรับรองขณะทำการเคลื่อนย้ายเจ้าหน้าที่อาจตรวจจับกุมโดยสงสัยว่าเป็นไม้ผิดกฎหมาย ดังนั้น จึงขอได้โปรดพิจารณาแจ้งเจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ถือปฏิบัติด้วยว่า กรณีเมื่อมีการตรวจจับกุมไม้และผู้ถูกจับกุมได้อ้างว่าเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบดังกล่าว ตามระเบียบปฏิบัติเมื่อเจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ได้รับมอบไม้ของกลางเหล่านี้ไว้แล้ว ก็ขอให้เจ้าหน้าที่ของกรมป่าไม้ได้ให้ความสะดวกแก่เจ้าของไม้ผู้ถูกจับกุม โดยแจ้งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิสูจน์ไม้ของกรมป่าไม้ทำการตรวจพิสูจน์รับรองความถูกต้องให้ เพื่อพนักงานสอบสวนจะได้นำไปประกอบการพิจารณาสั่งคดีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เสน่ห์ วัฒนาร

(นายเสน่ห์ วัฒนาร)

กรมการปกครอง

กองการสอบสวนและนิติกร

โทร.๒๒๑๔๔๔๐

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๒๕๒๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กท ๑๐๒๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๒๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือที่ กษ ๐๓๐๔(๓)/๒๗๔๐๙ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๔ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจาก ไม้สักและไม้ยาง) และแนวทางปฏิบัติในการทำฟันหรือเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง มาเพื่อสั่งให้เจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัด นั้น

บัดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แจ้งว่า สมาคมรณรงค์ปลูกป่าภาคเอกชน แห่งประเทศไทยได้ประสบปัญหา กรณีเกษตรกรผู้ปลูกยูคาลิปตัส สนประดิพัทธ์ ได้ร้องเรียนว่า การบรรทุกไม้ ดังกล่าวไปจำหน่ายไม่ได้รับความสะดวก โดยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมหลายราย คิดถึงที่สุดศาลยกฟ้อง เกษตรกรผู้ปลูกป่าชนะคดีทุกราย แต่ต้องเสียเงินเสียเวลาและเสียสภาพจิตใจต่อนโยบายการปลูกป่าภาคเอกชน จึงขอให้มีการออกระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ให้ชัดเจน เนื่องจากไม้ทั้งสองชนิดเป็น พันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ ควรมีการปฏิบัติเช่นเดียวกันกับไม้ยางพาราทุกประการซึ่งเรื่องนี้ กรมป่าไม้ได้ทำการออกประกาศ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๔ ซึ่งแจ้งเรื่อง การส่งเสริมให้เอกชนปลูกสร้าง สวนป่าไม้โตเร็ว พร้อมกับมีหนังสือที่ กษ ๐๓๐๔(๓)/ว ๒๑๗๐๖ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๒๔ แจ้งทุกจังหวัด ทราบว่า ไม้ที่ปลูกในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ชนิดไม้ยางพารา ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจรี หรือพันธุ์ไม้อื่นๆ ซึ่งเป็นพันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ มิได้ขึ้นอยู่ใน ป่าประเทศไทย การตัดฟันและนำออกไปใช้ประโยชน์ได้โดยเสรี ไม่ต้องขอรับอนุญาตหรือขอหนังสือรับรอง การนำเคลื่อนย้ายแต่อย่างใด รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ อ้างถึงได้กำหนดทางปฏิบัติไว้แล้วในข้อ ๒ ก. ว่า ไม้ฟันหรือไม้ที่จะนำไปเผาถ่าน เป็นไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินมี หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ รวมทั้ง น.ส.๓ ก.) หรือที่มีโฉนดหรือหลักฐานอย่างอื่นเทียบเท่าโฉนด ถ้าไม้นั้น เป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศ เช่น ยูคาลิปตัส กระถินยักษ์ กระถินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจรี หรืออื่นๆ ให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ได้รับมอบหมายนำเคลื่อนที่ไปได้โดยไม่ต้องให้ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ แต่การจะทำไม้ดังกล่าวไปเผาถ่านจะต้องปฏิบัติตามข้อ ข. ดังนั้นเพื่อให้เป็นที่เข้าใจ ชัดเจนยิ่งขึ้น และเป็นการสนับสนุนการปลูกสร้างสวนป่าไม้โตเร็ว ตามนโยบายของทางราชการ จึงเรียนมาเพื่อ ให้จังหวัดพิจารณาสั่งการย้ายไปให้อำเภอและกิ่งอำเภอทำการประชาสัมพันธ์และชี้แจงเพิ่มเติมให้ประชาชน โดยเฉพาะเอกชนผู้ทำการปลูกสร้างสวนป่าในที่ดินของตนเอง ทราบทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ดังกล่าวว่า

๒๙๓

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

การตัดฟันและการนำเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ให้กระทำโดยเสรี ไม่ต้องขอรับอนุญาตหรือขอหนังสือ
รับรองการนำเคลื่อนย้ายแต่อย่างใด พร้อมกับสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป
อนึ่ง ให้จังหวัดสั่งกำชับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติด้วยว่า กรณีหากมีการตรวจ
จับกุมไม้ และผู้ถูกจับกุมอ้างว่าเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบดังกล่าว โดยตามระเบียบปฏิบัติเมื่อ
เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมมอบไม้ของกลางให้แก่เจ้าหน้าที่ป่าไม้นำไปเก็บดูแลรักษาแล้ว ก็ควรเปิดโอกาสให้เจ้าของไม้
ร้องขอให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิสูจน์ไม้ของกรมป่าไม้ทำการตรวจพิสูจน์รับรองความถูกต้องให้แก่พนักงานสอบสวน
เพื่อประกอบการพิจารณาสั่งคดีต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เสน่ห์ วัฒนาร
(นายเสน่ห์ วัฒนาร)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
กองการสอบสวนและนิติการ
โทร. (๐๒) ๒๒๑๔๔๔๐

๒๙๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง โทร ๒๒๑๔๔๔๐

ที่ มท ๐๔๐๔/๓๑๔๔ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ ที่ปลูกขึ้นในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง

เรียน อธิบดีกรมตำรวจ

ตามบันทึกกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๔/๙๓๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๗ ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) พร้อมกับส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมากที่ มท ๐๔๐๔/ว ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗ มาเพื่อให้กรมตำรวจทำการซักซ้อมความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกหน่วยที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ทราบและถือปฏิบัติแล้ว นั้น

พร้อมบันทึกนี้ ขอส่งภาพถ่ายหนังสือที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๒๗๔๐๙ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๒๔ และหนังสือที่ มท ๐๔๐๔/ว ๑๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ มาเพื่อให้กรมตำรวจซักซ้อมความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกหน่วยทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด ตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ยูคาลิปตัส ไม้สนประดิพัทธ์ หรือไม้พันธุ์อื่นๆ ที่มีถิ่นกำเนิดจากต่างประเทศว่า การตัดฟันการนำเคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ให้กระทำโดยเสรี ไม่ต้องขอรับอนุญาต หรือขอหนังสือรับรองการนำเคลื่อนย้าย และพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องตรวจสอบเพื่อออกใบเบิกทางแต่อย่างใด และหากมีปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานเรื่องนี้ให้รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ

อนึ่ง ให้กรมตำรวจกำชับเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติด้วยว่า เมื่อมีการตรวจจับกุมไม้และผู้ถูกจับกุมอ้างว่าเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบดังกล่าว โดยตามระเบียบปฏิบัติ เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมมอบไม้ของกลางให้แก่เจ้าหน้าที่ป่าไม้นำไปเก็บดูแลรักษาแล้ว หากเจ้าของไม้ที่ถูกจับกุมได้ร้องขอให้ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิสูจน์ของกรมป่าไม้ทำการตรวจพิสูจน์ และปรากฏว่าเป็นไม้ที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบจริงแล้ว ก็ให้พนักงานสอบสวนนำผลการตรวจพิสูจน์ดังกล่าวประกอบการพิจารณาสั่งคดีต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เสน่ห์ วัฒนาร

(นายเสน่ห์ วัฒนาร)

รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

๒๙๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๒ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๑/ว.๘๕๕ ลงวันที่ ๑๑ตุลาคม ๒๕๑๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. แบบหนังสือรับรองฯ
 ๒. แบบคำขอหนังสือรับรองฯ
 ๓. แบบทะเบียนสำหรับลงรายการในการออกหนังสือรับรองฯ

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นชอบด้วยกับหลักการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวกับการนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ และได้สั่งการมายังจังหวัดเพื่อให้สั่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือเป็นแนวทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป นั้น

เนื่องจากการทำไม้จากที่ดินกรรมสิทธิ์นอกจากไม้สักและไม้ยางดังกล่าว ได้มีการขอหนังสือรับรองและนำไปใช้ประโยชน์ผิดไปจากเจตนารมณ์ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดไว้กล่าวคือ ตามเจตนารมณ์โดยแท้จริงนั้นพึงประสงค์ที่จะอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการที่จะนำไม้ไปใช้โดยส่วนตัวหรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนาหรือเพื่อสาธารณประโยชน์อันมิใช่เพื่อการค้า แต่ปรากฏว่าได้มีบุคคลบางคนถือโอกาสใช้สิทธิของประชาชนดังกล่าว ตัดฟันไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์แล้วขอหนังสือรับรองนำไปจำหน่ายจ่ายโอนกรณีดังกล่าวย่อมจะก่อให้เกิดความเสียหายติดตามมาหลายประการ โดยเฉพาะย่อม เป็นเหตุให้ประชาชนถูกหลอกลวงให้ตัดไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนจนหมดสิ้น โดยได้รับผลประโยชน์ตอบแทนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และเป็นที่ยืนยันว่าในอนาคตประชาชนจะต้องขาดแคลนไม้สำหรับใช้สอยส่วนตัวอย่างแน่นอน

ฉะนั้น เพื่อเป็นการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น และเพื่อเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการอนุรักษ์สภาวะธรรมชาติมิให้เสื่อมโทรมเสียหาย กระทรวงมหาดไทยจึงขอชักจูงทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวเพิ่มเติมดังนี้

ก. วัตถุประสงค์และเจตนารมณ์

ตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว ก็พึงประสงค์ที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือถือเอกสารสิทธิ์ในที่ดินนั้นนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยาง ซึ่งอยู่ในที่ดินไปใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนาหรือเพื่อสาธารณประโยชน์เท่าที่จำเป็นเท่านั้น บรรดาต้นไม้ที่มีอยู่ไม่ควรที่จะตัดฟันออกทั้งหมด แต่ควรจะได้เก็บรักษาไว้เป็นร่มเงาและความชุ่มชื้น ตลอดจนเพื่ออนุรักษ์สภาวะธรรมชาติ ดังนั้นการที่จะสงวนต้นไม้ที่มีอยู่เดิมย่อมจะก่อให้เกิดผลดีกว่าการทำลายต้นไม้เหล่านั้น แล้วปลูกต้นไม้เล็กๆ ขึ้นมาใหม่

๒๕๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ข. ประเภทของที่ดิน

ประเภทของที่ดินที่จะออกหนังสือรับรองให้นำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนาหรือเพื่อสาธารณประโยชน์ตามข้อ ก. จะต้องเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ที่บุคคลได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายที่ดิน เช่น ที่ดินที่มีโฉนดหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ออกโดยชอบ หากปรากฏว่าเอกสารสิทธิ์ในที่ดินที่ได้มาโดยมิชอบก็จะออกหนังสือรับรองให้นำไม้เคลื่อนที่ไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์ไม่ได้

ค. หลักเกณฑ์การปฏิบัติก่อนออกหนังสือรับรอง

๑. ผู้ที่ประสงค์จะขอหนังสือรับรองนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์ จะต้องเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามเอกสารสิทธิ์ที่ดินที่ไม้ชิ้นนั้นตั้งอยู่ และจะต้องยื่นคำขอตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ด้วยตนเอง ห้ามมิให้มีผู้แทนหรือผู้รับมอบอำนาจเป็นผู้ยื่นคำขอโดยเด็ดขาด

๒. การยื่นคำขอรับหนังสือรับรองตามข้อ ๑ ให้แนบเอกสารสิทธิ์ที่ดินฉบับตัวจริงยื่นต่อเจ้าหน้าที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอ ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ พร้อมกับให้แจ้งว่าในที่ดินดังกล่าวมีไม้แต่ละชนิดขึ้นอยู่จำนวนเท่าใด รวมทั้งสิ้นมีไม้จำนวนเท่าใด จะขอหนังสือรับรองนำไปใช้ตาม ข้อ ๑ มีไม้ชนิดใดจำนวนเท่าใด จะนำไปใช้ ณ ที่ใด โดยพาหนะใด ในความควบคุมของผู้ใดมีกำหนดระยะเวลาเท่าใด หากมีแบบแปลนแผนผังในการใช้ไม้ก็ให้แนบประกอบคำขอด้วย

๓. คณะกรรมการที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอแต่งตั้งเพื่อดำเนินการตรวจสอบและพิจารณาตามระเบียบในเรื่องนี้ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ปลัดอำเภอ ๑ นาย ป่าไม้อำเภอ ๑ นาย และพนักงานที่ดินอำเภอ ๑ นาย หากท้องที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอใด ไม่มีป่าไม้อำเภอหรือพนักงานที่ดินอำเภอ ก็ให้รายงานจังหวัดเพื่อสั่งให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้หรือพนักงานที่ดินจากจังหวัดไปร่วมเป็นกรรมการ แต่ถ้าจังหวัดใดไม่มีเจ้าหน้าที่ป่าไม้หรือเจ้าหน้าที่ที่ดินก็ให้จังหวัดแจ้งกรมเจ้าสังกัดเพื่อส่งเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางไปร่วมเป็นกรรมการด้วย

เมื่ออำเภอหรือกิ่งอำเภอได้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ แล้ว ให้รายงานจังหวัดทราบด้วย เพื่อจังหวัดจะได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดออกไปตรวจตรา ควบคุม อีกทางหนึ่ง

๔. คณะกรรมการมีหน้าที่ตรวจสอบพิจารณาว่า เอกสารสิทธิ์ที่ดินนั้นได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายที่ดินเพียงใด หรือไม่มีไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์ทั้งสิ้น ชนิด จำนวนเท่าใดไม้ชนิดและจำนวนที่ขอหนังสือรับรองอยู่ในที่ดินกรรมสิทธิ์แท้จริงอย่างไรหรือไม่ และไม้ชิ้นนั้นยังยืนต้นอยู่หรือถูกล้มโค่นตัดฟันไว้แล้วอย่างไร หากไม้ถูกล้มโค่นหรือถูกตัดฟันแล้วจะต้องพิสูจน์ยืนยันให้ได้ว่าต่อไม้และท่อนไม้ชิ้นนั้นเป็นไม้ต้นเดียวกัน

๕. ไม้ที่คณะกรรมการเห็นว่า อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกหนังสือรับรองให้ได้จะต้องเป็นไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์ที่ได้มาชอบด้วยกฎหมายที่ดิน และจะนำไปใช้สอยส่วนตัวหรือก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนาหรือเพื่อสาธารณประโยชน์แต่ละราย หากเป็นไม้ท่อนซุงก็ให้มีปริมาตรไม่เกิน ๑๔.๐๐ ม.^๓ เว้นแต่การใช้ไม้ชิ้นนั้นมีแบบแปลนแผนผังและรายการตัวไม้ที่จะใช้ ก็ให้ออกหนังสือรับรองได้ตามความจำเป็นที่จะต้องใช้ไม้ชิ้นนั้น

๖. ให้คณะกรรมการร่วมกันตรวจสอบ วัดขนาด ประทับตราประจำตัวของเจ้าหน้าที่ป่าไม้ไว้ที่หน้าตัดของไม้ และให้มีเลขเรียงประจำท่อนและปีย่อ พ.ศ. ไว้ด้วย กับให้ประทับตราเช่นเดียวกัน

๒๒๙๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ไว้ที่หน้าตัดของต้นไม้ด้วย แล้วจัดทำบันทึกการตรวจสอบโดยให้ผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินบันทึกรับรองว่าจะต้องดูแลรักษาต้นไม้ และรอยตราบนต้นไม้ไว้จนกว่าจะได้ใช้ไม้เหล่านั้นหมดสิ้นไปหรือไม่น้อยกว่า ๓ เดือน

ให้คณะกรรมการรายงานต่ออำเภอหรือกิ่งอำเภอโดยมีบันทึกการตรวจสอบบัญชีรายการไม้ และแผนที่แสดงรูปที่ดินที่มีตำแหน่งของต้นไม้ไว้อย่างน้อย ๓ ชุด เอกสารทุกชุดแผนที่จะต้องมีลายมือชื่อของคณะกรรมการ และผู้ยื่นคำขอพร้อมทั้งวงเล็บชื่อและแจ้งตำแหน่งไว้ได้ลายมือชื่อด้วย เพื่อเป็นหลักฐานในการออกหนังสือรับรองต่อไป

๗. หนังสือรับรองให้จัดทำตามแบบที่ได้ส่งมาพร้อมนี้โดยให้นายอำเภอหรือปลัดอำเภอ ผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นผู้ลงนามในหนังสือรับรองด้วยตนเองในกรณีที่น่าไม้จะไปใช้สอยส่วนตัว หรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนา หรือเพื่อสาธารณประโยชน์ภายในเขตจังหวัดนั้น และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือปลัดจังหวัด เป็นผู้ลงนามในหนังสือรับรอง ในกรณีที่มีการนำไม้ไปใช้สอยส่วนตัวหรือเพื่อก่อสร้างซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนาหรือเพื่อสาธารณประโยชน์นอกเขตจังหวัด หนังสือรับรองให้กำหนดอายุได้ตามความเหมาะสม แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ วัน นับแต่วันออกหนังสือรับรองเป็นต้นไป หนังสือรับรอง ๑ ฉบับใช้ในการขนย้ายไม้เคลื่อนที่ได้สำหรับยานพาหนะหนึ่งๆ เพียงเที่ยวเดียว ทั้งนี้ให้จัดทำสำเนาหนังสือรับรองเก็บไว้ ณ สถานที่ออกหนังสือรับรองจำนวน ๑ ชุด พร้อมทั้งให้ลงทะเบียนในการออกหนังสือรับรองไว้เป็นหลักฐานตามแบบทะเบียนที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

๘. ทุกราชที่อำเภอได้ดำเนินการตรวจสอบและออกหนังสือรับรองไปแล้ว อย่างไรก็ตามให้รายงานรายละเอียดให้จังหวัดทราบทุก ๑๕ วัน

ง. เจตนารมณ์ทางนิติบัญญัติ

ไม้ชนิดอื่นๆ ในที่ดินกรรมสิทธิ์นอกจากไม้สักและไม้ยางซึ่งเป็นไม้หวงห้ามตามกฎหมายแล้วไม่ถือว่าเป็นไม้ในป่า จึงนำลบบัญชีของโรงงานแปรรูปไม้หรือโรงค้าไม้แปรรูปหรือออกหนังสือกำกับไม้แปรรูปหรือออกใบเบิกทางให้นำเคลื่อนที่ตามกฎกระทรวงประกาศหรือข้อกำหนดที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติป่าไม้ไม่ได้

การปฏิบัติตามระเบียบนี้ แม้จะกำหนดหลักการให้ปฏิบัติโดยมิชักช้าก็ตามแต่ก็ขอให้พึงถือปฏิบัติว่า ก่อนที่จะออกหนังสือรับรองนั้น จะต้องทำการตรวจสอบหลักฐานให้ครบถ้วนทุกประเด็นแล้วจึงจะดำเนินการออกหนังสือรับรองให้ได้ ห้ามมิให้ออกหนังสือรับรองโดยยังมีได้ออกไปตรวจสอบให้เป็นที่แน่ชัดเป็นอันขาด เพราะจะเป็นช่องทางให้มีการลักลอบตัดไม้ในป่ามาแปรรูปปลอมแทน อันจะก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ หากปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกระดับผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือนี้ จะต้องรับโทษทางวินัยโดยสถานหนักทุกราช

จึงเรียนมาเพื่อทราบและสั่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือเป็นทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงนาม) ชลอ วนะภูติ
(นายชลอ วนะภูติ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร. ๒๒๑๙๑๒๑
๒๕๕๘

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

เรื่อง การขออนุญาตไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัวและการกุศลสาธารณประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/ว.๒๗๓๙ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้กำหนดหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุญาตไม้ในป่าโครงการแบบรายย่อย เพื่อการใช้สอยส่วนตัวและเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ รวม ๖ ประการ เพื่อจังหวัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

เนื่องจากการประชุมการป่าไม้ประจำปี ๒๕๒๐ ณ จังหวัดเชียงใหม่ ได้พิจารณาปัญหาเกี่ยวกับ ไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำออกเพื่อใช้สอยส่วนตัว ซึ่งเจ้าของไม้ไม่สามารถแปรรูปเองได้ จำเป็นต้องนำเคลื่อนที่ ไปว่าจ้างโรงงานแปรรูปไม้ทำการแปรรูปให้ ที่ประชุมการป่าไม้มีมติเห็นสมควรผ่อนผันให้นำไปว่าจ้างได้ แต่ ควรกำหนดให้โรงงานแปรรูปไม้จัดทำบัญชีไม้เหล่านั้นแยกเป็นอีกบัญชีหนึ่งต่างหากและในการนำไม้แปรรูป ออกจากโรงงาน ก็ให้ออกใบเบิกทางควบคุมการนำเคลื่อนที่ไปยังสถานที่เพื่อใช้สอยส่วนตัวตามเจตนารมณ์ ในการขออนุญาตไม้เพื่อใช้สอยต่อไป และควรจะได้พิจารณาแก้ไขระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เดิมตาม หนังสือที่อ้างถึงข้างต้น ข้อ ๔ เสียใหม่ ซึ่งกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของที่ประชุมการ ป่าไม้ดังกล่าวข้างต้น และเห็นควรรวมถึงไม้ที่ทำออกเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ด้วย จึงได้ประมวลเรื่อง เสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยในหลักการ ให้ยกเลิกหลักการเดิมตามหนังสือ กรมป่าไม้ ที่ กษ.๐๗๐๔/ว.๒๗๓๙ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๑๓ ข้อ ๔ ซึ่งห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบเบิก ทางนำไม้เพื่อใช้สอยส่วนตัว และเพื่อการกุศลสาธารณประโยชน์ที่ประทับตราค่าภาคหลวงแล้วไปยังสถานที่ อื่น นอกจากสถานที่ที่จะปลูกสร้างหรือต่อเติมอาคารบ้านเรือนเท่านั้น ดังนั้น หากผู้ได้รับอนุญาตให้ทำไม้เพื่อ ใช้สอยส่วนตัวหรือการกุศลสาธารณประโยชน์ ประสงค์จะนำไม้ที่ได้รับอนุญาตและประทับตราค่าภาคหลวง แล้วไปว่าจ้างโรงงานแปรรูปไม้ทำการแปรรูปให้ จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังนี้

๑. ไม้ที่จะนำเข้าแปรรูปในโรงงานแปรรูปไม้เพื่อการใช้สอย จะต้องเป็นไม้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำ ออกเพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือการกุศลสาธารณประโยชน์ตามที่ร้องขอผ่อนผันเท่านั้น

๒. ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองไม้ยื่นความประสงค์ต่ออำเภอท้องที่ แจ้งชื่อโรงงานแปรรูปไม้ จำนวนวันที่จะทำการแปรรูป พร้อมรายการไม้ที่จะใช้สอย

๓. ให้โรงงานแปรรูปไม้ที่รับจ้างแปรรูปไม้ ทำการแปรรูปไม้ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดไว้ ไม้ที่แปรรูปแล้วจะต้องมีสภาพเป็นไม้ที่ใช้ในการปลูกสร้างบ้านเรือนอยู่อาศัยหรือการกุศลสาธารณประโยชน์ตาม ที่ได้แจ้งรายการไว้ตามข้อ ๒.

๔. ให้เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบไม้ ตามข้อ ๑ เสียก่อน หากเป็นการถูกต้องแล้วจึงออกใบเบิก ทางนำไม้ไปยังโรงงานแปรรูปไม้ ที่ผู้ขอแจ้งความประสงค์ไว้ ตามข้อ ๒ เพื่อทำการแปรรูป

๒๙๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

๕. ให้โรงงานแปรรูปไม้ที่รับจ้างแปรรูปไม้ ตามข้อ ๔ จัดทำบัญชีไม้ที่รับจ้างแปรรูปแยกต่างหากกับบัญชีไม้ของโรงงานฯ อีกชุดหนึ่ง ไม้ที่แปรรูปได้ให้กองแยกจากไม้แปรรูปของโรงงานฯ

๖. เมื่อโรงงานแปรรูปไม้ทำการแปรรูปไม้เสร็จแล้ว ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบจำนวนไม้ที่แปรรูปได้ว่า มีจำนวนปริมาตรคู่ควรกับจำนวนปริมาตรไม้ท่อนก่อนที่จะทำการแปรรูปเพียงใดหรือไม่

๗. ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบออกใบเบิกทางแทนหนังสือกำกับไม้แปรรูปของโรงงานฯตามปกติให้หมดจำนวน โดยออกให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่นำไม้ท่อนเข้าทำการแปรรูป ไปยังจุดที่ต้องการปลูกสร้างบ้านเรือนหรือใช้ในการอุตสาหกรรมประโยชน์เท่านั้น

๘. เศษไม้ ปลายไม้ที่เหลือ ถ้าจะจำหน่าย จ่ายโอน จะต้องให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบให้ความเห็นชอบเสียก่อน

สำหรับการควบคุมขอให้จังหวัดสั่งเจ้าหน้าที่ทั้งฝ่ายป่าไม้และฝ่ายปกครองร่วมกันออกไปตรวจสอบผลการใช้ไม้ตามที่ได้รับอนุญาตภายในเวลาอันสมควร โดยให้ตรวจสอบเป็นประจำทุกปีแล้วรายงานผลให้กรมป่าไม้ทราบภายในเดือนมกราคมของทุกปี หากเจ้าหน้าที่ฝ่าฝืนขอให้ถือว่าไม่ปฏิบัติตามนโยบายของทางราชการ และควรดพิจารณาความดีความชอบสำหรับปีนั้นๆ ด้วย ส่วนหลักเกณฑ์ข้ออื่นตามหนังสือกรมป่าไม้ที่อ้างถึงข้างต้นคงให้ถือปฏิบัติตามเดิมเท่าที่ไม่ขัดกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) ถนนอม เปรมรัศมี

(นายถนนอม เปรมรัศมี)

อธิบดีกรมป่าไม้

๑๔ มีนาคม ๒๕๒๕

เรื่อง การทำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง และนำไม้เคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ป. ลับ ที่ สร.๐๔๐๔/๕๔๕ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๕

เนื่องด้วยมีราษฎรบางรายหรือไปยังกรมป่าไม้ เกี่ยวกับการนำไม้ชนิดอื่น นอกจากไม้สัก และไม้ยางที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง (น.ส.๓ และ น.ส.๓ก) เคลื่อนที่ ความว่า ก่อนที่จะนำไม้เคลื่อนที่ออกไปจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือไม้ที่ทำออกจากที่ดิน น.ส.๓ และ น.ส.๓ก จะขอให้เจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ร่วมกันออกไปตรวจสอบรับรองความถูกต้องในเบื้องต้นให้ได้หรือไม่ เมื่อนำไม้ที่ได้รับการตรวจสอบรับรองความถูกต้องจากพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าเขตแดนป่าไม้ และขอให้ด่านออกใบเบิกทางให้โดยยินยอมเสียค่าธรรมเนียมตามกฎหมาย ด่านจะออกใบเบิกทางให้ได้หรือไม่ ซึ่งในกรณีดังกล่าว กรมป่าไม้ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เกี่ยวกับเรื่องนี้กระทรวงมหาดไทยได้วางระเบียบในการนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สัก และไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ไว้แล้วตามหนังสือ ที่ มท ๐๒๐๑/ว๔๕๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ และ ที่ มท ๐๓๐๙/ว๗๐๕ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๒๐ ตามที่ราษฎรดังกล่าว หรือในเรื่องการจะนำไม้ดังกล่าวเคลื่อนที่และขอให้เจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ร่วมกันออกไปตรวจสอบรับรองความถูกต้องในเบื้องต้นให้กรมป่าไม้ก็ได้แจ้งให้ทราบ ว่า อำเภอกองทัพที่ยอมที่จะสั่งให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบออกหนังสือรับรองให้เพื่อการใช้สอยได้ ส่วนที่หรือในเรื่องการออกใบเบิกทาง ก็ได้แจ้งให้ทราบว่ามีผู้ขอ ยินยอมโดยสมัครใจที่จะชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามกฎหมายโดยขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบเบิกทาง ให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ชอบที่จะออกใบเบิกทางและเก็บค่าธรรมเนียมตามที่ผู้ขอร้องขอได้ ทั้งนี้โดยพิจารณา เห็นว่า เมื่อราษฎรยินยอมโดยสมัครใจเองที่จะชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามกฎหมายเพื่อขอให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ออกใบเบิกทางให้ ทางราชการก็ควรจะให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎร ผู้สุจริตใจได้ ความเห็นดังกล่าวกรมป่าไม้ก็ได้เสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ชี้แจงให้สำนักงาน ป.ป.ป. ทราบ ตามที่รายงานข้อเท็จจริงและเหตุผลมาด้วย

บัดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ส่งหนังสือสำนักงาน ป.ป.ป.ลับ ที่ สร ๐๔๐๔/๕๔๕ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๒๕ ให้กรมป่าไม้ทราบ ซึ่งตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ป.ดังกล่าวแจ้งว่า เนื่อง มาจากได้มีผู้ร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ป.ว่า การทำเฉพาะแปรรูปไม้ยางพารา และไม้อื่นๆ นอกจากไม้ สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองซึ่งการทำไม้ดังกล่าว เจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้ให้เจ้าของที่ดิน หรือผู้รับโอนไม้บันทึกยินยอมให้เสียค่าธรรมเนียมแล้วจึงออกใบเบิกทางให้ ในการออกใบเบิกทางและนำไม้ เคลื่อนที่เมื่อถูกบันทึกให้ยินยอมเสียค่าธรรมเนียมแล้ว ก็ยังจะต้องเสียค่าธรรมเนียมอื่นๆ เช่น ค่าทำการ ล่วงเวลาอีกด้วย อันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อน คณะกรรมการ ป.ป.ป. พิจารณาเห็นว่า ไม้ต่างๆ ที่ทำ ออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองนอกจากไม้สักและไม้ยางแล้ว เจ้าของยอมทำได้โดยเสรี และ

ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ ส่วนปัญหาเรื่องที่เกรงว่า เจ้าของจะนำไม้ในป่ามาสวม และเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบไม่ได้ เพราะไม่มีโครงสร้างและเนื้อไม้เหมือนกันนี้ ปรากฏว่ามีมาตรการทั้งในทางป้องกันการนำไม้มาสวมและการอำนวยความสะดวกให้เจ้าของอย่างดีแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องออกใบเบิกทางและเรียกค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท.๐๒๐๑/ว.๔๕๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ เพราะหนังสือกระทรวงมหาดไทยฉบับดังกล่าวนี้ให้ออกหนังสือรับรองกำกับไม้ที่ทำออกและนำเคลื่อนที่และให้เจ้าพนักงานป่าไม้ดีตราไว้ที่ไม้เช่นเดียวกับการออกใบเบิกทางอยู่แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ป. จึงเห็นว่าการปฏิบัติดังกล่าวเป็นการถูกต้องดีแล้วปรากฏรายละเอียดตามหนังสือสำนักงาน ป.ป.ป. ที่ส่งมาเรียนพร้อมนี้ กรมป่าไม้จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอเรียนขอความเข้าใจในทางปฏิบัติเพิ่มเติมว่า หากต่อไปมีการขอใบเบิกทางกำกับไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองเพื่อนำเคลื่อนที่ ขอได้โปรดสั่งเจ้าหน้าที่ถือปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท.๐๒๐๑/ว.๔๕๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ และ ที่ มท. ๐๓๐๙/ว.๗๕๐ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๒๐ ต่อไปโดยเคร่งครัด อย่าออกใบเบิกทางและเรียกค่าธรรมเนียมโดยเด็ดขาด แม้ว่าผู้ขอจะยินยอมโดยสมัครใจที่จะชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามกฎหมายก็ตาม เพราะจะเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อน ส่วนรายไดที่ผู้ขอยินยอมโดยสมัครใจและได้ชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามกฎหมาย ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกใบเบิกทางให้ไปแล้ว ก็ให้ถือว่าเป็นอันใช้ได้เพียงเท่าที่ได้ดำเนินการไปแล้วเท่านั้น หากมีระเบียบหรือหนังสือสั่งการไว้อันเป็นการขัดกับหนังสือนี้เป็นอันยกเลิก

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงนาม) พงศ์ โสโน
(นายพงศ์ โสโน)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองนิติการ
โทร. ๕๗๙๑๑๙๒

๒๐ มกราคม ๒๕๒๕

เรื่อง ขอชี้แจงข้อเท็จจริง การทำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไมยางออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์ และนำไม้เคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กส.๐๗๑๓/๒๓๑๗๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๒๓

ตามหนังสืออ้างถึงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แจ้งผลการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องมาตรการการทำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไมยางออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์และนำไม้เคลื่อนที่ไปใช้ประโยชน์ให้ทราบความแจ้งอยู่แล้วนั้น

สำนักงาน ป.ป.ป. ได้รับทราบแล้วด้วยความขอบคุณยิ่ง แต่สำนักงาน ป.ป.ป. ใคร่ขอเรียนเพิ่มเติมว่าตามที่สำนักงาน ป.ป.ป. ได้แจ้งมติคณะกรรมการ ป.ป.ป. ครั้งที่ ๑๔/๒๕๒๓ เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๒๓ ตามหนังสือที่ สร.๐๔๐๔/๒๗๑๗ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๒๓ นั้น เนื่องจากได้มีผู้ร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ป. ว่า การทำและการแปรรูปไมยางพาราและไม้อื่นๆนอกจากไม้สักและไมยางในที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง ซึ่งการทำไม้ดังกล่าวเจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้ให้เจ้าของที่ดินหรือผู้รับโอนไม้บันทึกยินยอมให้เสียค่าธรรมเนียมแล้วจึงออกใบเบิกทางให้ ในการออกใบเบิกทางและนำไม้เคลื่อนที่ เมื่อถูกบันทึกให้ยินยอมเสียค่าธรรมเนียมแล้วก็ยังจะต้องเสียค่าธรรมเนียมอื่นๆ เช่น ค่าทำการล่วงเวลาอีกด้วย อันเป็นเหตุให้เกิดความเดือดร้อน คณะกรรมการ ป.ป.ป. พิจารณาเห็นว่า ไม้ต่างๆที่ทำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครอง นอกจากไม้สักและไมยางแล้ว เจ้าของยอมทำได้โดยเสรี และไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใดๆ ส่วนปัญหาเรื่องที่เกรงว่าเจ้าของจะนำไม้ในป่ามาสวมและเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบไม่ได้ เพราะไม่มีโครงสร้างและเนื้อไม้เหมือนกันนี้ ปรากฏว่า มีมาตรการทั้งในทางป้องกันการนำไม้มาสวมและการอำนวยความสะดวกให้เจ้าของอย่างดีแล้ว โดยไม่จำเป็นต้องออกใบเบิกทางและเรียกค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท.๐๒๐๑/ว.๔๕๔ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ เพราะหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวนี้ออกหนังสือรับรองกำกับไม้ที่ทำออกและนำเคลื่อนที่ และให้เจ้าพนักงานป่าไม้ติดตามไว้ที่ไม่เช่นเดียวกับการออกใบเบิกทางอยู่แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ป. จึงเห็นว่า การปฏิบัติดังกล่าวเป็นการถูกต้องดีแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ท้าว โพธิ์ทอง
(นายท้าว โพธิ์ทอง)

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ป.

กองสืบสวน สอบสวน ๒

โทร. ๒๕๒๓๑๖๑ ต่อ ๔๖

ด่วนมาก
ที่ มท. ๐๔๐๔/ว.๓๒๖

กระทรวงมหาดไทย
ถนนรัชฎางค์ กท. ๑๐๒๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๒๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท.๐๓๐๙/ว.๗๕๐ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๒๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางปฏิบัติว่าด้วยไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาหนังสือ ด่วนมากที่ กษ.๐๗๐๔(๓)/๒๐๐๔๑ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๖ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ชักซ้อมทางปฏิบัติเกี่ยวกับการนำไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ทำจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์เพิ่มเติมต่อจากหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท. ๐๒๐๑/ว.๘๘๕ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ มาเพื่อให้จังหวัดสั่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือเป็นทางปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปแล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นชอบด้วยกับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง (นอกจากไม้สักและไม้ยาง) ที่คณะทำงานของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันกำหนดและแนวทางปฏิบัติในการทำฟันหรือเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่กรมป่าไม้ได้กำหนดขึ้น มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ

๑. แนวทางปฏิบัติว่าด้วยไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ให้มีการตรวจสอบออกหนังสือรับรองไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองยกเว้นไม้สักและไม้ยางเพื่อการค้าได้ โดยให้กระทำในรูปของคณะกรรมการระดับอำเภอตามนัยเดียวกับการปฏิบัติในการรับรองไม้เพื่อการใช้สอยส่วนตัวหรือซ่อมแซมถาวรวัตถุทางศาสนา ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่อ้างถึง โดยแยกปฏิบัติ ดังนี้

ก. ไม้ยางพาราในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ให้ผู้ถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองทำการตัดฟัน นำเคลื่อนย้าย และแปรรูปได้โดยเสรี ไม่ต้องขออนุญาตหน่วยงานใดทั้งสิ้น (เว้นแต่การขอตั้งโรงงานแปรรูปไม้ยางพารา ซึ่งต้องขออนุญาต) สำหรับไม้ยางพาราที่นำเข้าแปรรูปในโรงงานแปรรูปไม้ให้เจ้าของโรงงานมีทะเบียนคุมปริมาณไม้ที่นำเข้าโรงงาน โดยระบุเฉพาะปริมาตรไว้เป็นหลักฐานไม่ต้องระบุขนาดและจำนวน

๓๐๔

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ข. ไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองชนิดอื่น นอกจากไม้สักและไม้ยางไม่ว่าจะเป็นไม้ที่มีชื่อไม่ตรงหรือมีชื่อตรงกับไม้หวงห้ามในป่า หากประสงค์จะนำออกจากที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง เคลื่อนย้ายไปใช้ประโยชน์ ให้เจ้าของที่ดินไปยื่นคำขอตามแบบที่กำหนดต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งอำเภอหรือกิ่งอำเภอท้องที่ด้วยตนเอง เพื่อทำการตรวจสอบออกหนังสือรับรองให้ก่อนนำเคลื่อนย้าย

๒. การทำพินหรือเผาถ่านจากไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง กำหนดหลักเกณฑ์ทางปฏิบัติในการอำนวยความสะดวกไว้ ดังนี้

ก. ไม้พินหรือไม้ที่จะนำไปเผาถ่านเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ รวมทั้ง น.ส.๓ ก.) หรือที่มีโฉนดหรือหลักฐานอย่างอื่นเทียบเท่าโฉนดถ้าไม้ชิ้นนั้นเป็นชนิดพันธุ์ไม้ที่กำหนดจากต่างประเทศ เช่น ยูคาลิปตัส กระจินยักษ์ กระจินณรงค์ สนประดิพัทธ์ มะฮอกกานี จามจุรี หรืออื่นๆ ให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายนำเคลื่อนที่ไปโดยไม่ต้องให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ แต่การจะนำไม้ดังกล่าวไปเผาถ่านจะต้องปฏิบัติตาม ข.

ข. ไม้พินหรือไม้ที่จะนำไปเผาถ่าน นอกจากชนิดไม้พันธุ์ไม้ต่างประเทศที่ปลูกขึ้นในที่ดินตามข้อ ก. หรือไม้ที่ขึ้นอยู่เดิม ยกเว้นไม้สักและไม้ยาง เมื่อเจ้าของที่ดินตัดพินลงแล้วถ้าจะนำไปเผาถ่าน จะต้องให้คณะกรรมการระดับอำเภอทำการตรวจสอบความถูกต้องที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองนั้นเสียก่อน แต่ไม่รวมถึงที่ ส.ค. ๑ พร้อมกับตรวจสอบชนิด จำนวนและปริมาตรไม้ชิ้นนั้น ทำบัญชีแสดงรายละเอียดรวมปริมาตรไม้ดังกล่าวไว้ และให้คณะกรรมการนำเสนอนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอออกหนังสือรับรองให้นำไปเผาถ่านได้

ค. ผู้ประสงค์จะนำถ่านที่เผาจากไม้ตามข้อ ก. และข. จำนวนเกินปริมาณการครอบครอง ซึ่งของป่าหวงห้ามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เคลื่อนที่ไปจากที่เผาถ่านให้ไปยื่นคำร้องต่อนายอำเภอท้องที่ เพื่อส่งคณะกรรมการชุดเดิมไปทำการตรวจสอบออกหนังสือรับรองให้นำเคลื่อนที่ต่อไป

การตรวจสอบและออกหนังสือรับรองไม้ในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามข้อ 1 และ 2 ดังกล่าว ให้ใช้แบบพิมพ์แนบท้ายทางปฏิบัติที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อสั่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด พร้อมกับให้จังหวัดสั่งอำเภอและกิ่งอำเภอดำเนินการประชาสัมพันธ์หรือประชุมชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบโดยทั่วกันด้วย หากมีปัญหาในทางปฏิบัติประการใด ให้รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบ เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชาญ กาญจนาคพันธุ์
(นายชาญ กาญจนาคพันธุ์)
รองปลัดกระทรวง ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
กองการสอบสวนและนิติการ
โทร. (๐๒)๒๒๑๔๔๔๐

๓๐๕

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๔๐๑๒

กรมป่าไม้
ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การทำไม้ยางในที่ดินราชพัสดุเพื่อประมูลจำหน่ายเป็นรายได้แผ่นดิน
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด)
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/๓๔๑๑ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๔
กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ เรียนผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
เรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส
(นายชำนิ บุญโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง
โทร.๕๗๙-๔๔๕๓

๓๐๖

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

ที่ กษ ๐๗๐๔(๓)/ว ๓๔๐๑๑

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๔

เรื่อง การทำไม้ยางในที่ดินราชพัสดุเพื่อประมูลจำหน่ายเป็นรายได้แผ่นดิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดร้อยเอ็ด

อ้างถึง หนังสือจังหวัด ด่วนมาก ที่ รอ ๐๐๐๙/๔๖ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๒๔

ตามที่จังหวัดได้ส่งเรื่องราวคำขอพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง ของนายชลอ ชาญเขียว สรรพากรจังหวัดร้อยเอ็ด ขออนุญาตทำไม้ยาง จำนวน ๒ ต้น ในที่ดินราชพัสดุ โดยได้รับความเห็นชอบจากกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ที่อนุญาตให้ทำออกได้โดยวิธีประมูลจำหน่าย นำเงินส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์ ซึ่งอำเภอ จังหวัด และเขต ได้ดำเนินการตรวจสอบแล้ว เห็นควรอนุญาตให้สรรพากรจังหวัดร้อยเอ็ดทำไม้ยาง จำนวน ๒ ต้น ออกได้ จึงขอให้กรมป่าไม้พิจารณา นั้น

กรมป่าไม้ขอเรียนว่า เรื่องการอนุญาตทำไม้ยางในที่ดินราชพัสดุนี้ กรมป่าไม้ไม่เคยมีหนังสือแจ้งให้ทุกจังหวัดและทุกเขตถือเป็นทางปฏิบัติไว้แล้ว ตามหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/๑๐๔๙๔ - ว ๑๐๔๙๙ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๓ เนื่องจากได้มีพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.๒๕๑๔ กำหนดการปกครองดูแลรักษาและการจัดระเบียบที่ราชพัสดุ โดยให้กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับการนี้ ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๑/๓๗๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔ ตอบกรมป่าไม้ เรื่องหารือปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการปลูกป่า ซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่า ที่ดินที่เป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ซึ่งเป็นที่ราชพัสดุนั้น พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.๒๕๑๔ มาตรา ๕ บัญญัติไว้ว่า “ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ” ที่ราชพัสดุจึงเป็นทรัพย์สินที่มีเจ้าของ ดังนั้น ไม้ที่ขึ้นอยู่บนที่ดินซึ่งเป็นที่ราชพัสดุจึงเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่ ตามมาตรา ๑๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อที่ดินราชพัสดุเป็นทรัพย์สินที่มีเจ้าของตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวข้างต้น จึงพ้นสภาพการเป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ไม้ชนิดอื่นนอกจากไม้สักและไม้ยางที่ขึ้นอยู่บนที่ดินราชพัสดุ ก็ไม่อยู่ภายใต้บังคับที่จะต้องพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติป่าไม้แต่อย่างใด สำหรับไม้สักและไม้ยาง ซึ่งเป็นไม้หวงห้ามตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๑๔ หากจะมีการทำออกจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๑๔

ฉะนั้น เพื่อให้การอนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินราชพัสดุเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย จึงให้ยกเลิกหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔/๑๐๔๙๔-ว ๑๐๔๙๙ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๑๓ และให้ถือปฏิบัติโดยอนุโลมตามข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๒๕) ว่าด้วยการอนุญาตทำไม้สักและไม้ยางในที่ดินกรรมสิทธิ์หรือ

๓๐๗

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า

สิทธิครอบครอง และหนังสือกรรมป่าไม้ ต่วนมาก ที่ กษ ๐๗๐๗/๒๐๑๖๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ โดยออกใบอนุญาตให้กับกรมธนารักษ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากกรมธนารักษ์ ทั้งนี้ จะต้องหนังสือมอบอำนาจและความเห็นชอบจากกรมธนารักษ์ก่อน

อนึ่ง ในกรณีที่กรมธนารักษ์แจ้งอนุญาตให้ตัดต้นยางบนที่ราชพัสดุได้ โดยวิธีประมวลชายนำเงินส่งคลังเป็นรายได้ของกรมธนารักษ์ ประเภทรายได้เบ็ดเตล็ดอื่น ซึ่งเป็นลักษณะการขออนุญาตทำไม้เพื่อการค้า กรมธนารักษ์จะต้องชำระค่าภาคหลวงให้กับทางราชการตามอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ชำนิ บุญโยภาส
(นายชำนิ บุญโยภาส)
อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร ๕๗๙-๔๔๕๓

ที่ กษ ๐๗๐๔ (๓) / ว. ๒๖๒๓๙

กรมป่าไม้

ถนนพหลโยธิน กท ๑๐๙๐๐

๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๑

เรื่อง การขออนุญาตทำไม้ยางในที่ราชพัสดุเพื่อประมวลจำหน่ายนำเงินรายได้ส่งคลัง
เป็นผลประโยชน์ของกรมธนารักษ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (เว้นจังหวัดร้อยเอ็ด)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๔(๓) / ๒๖๒๓๙ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๑

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ เรียนผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
เรียนมาเพื่อโปรดทราบ และสั่งเจ้าหน้าที่ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ทิวา สรรพกิจ

(นายทิวา สรรพกิจ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

กองคุ้มครอง

โทร. ๕๗๙๔๘๕๓

๓๐๙

คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตไม้และของป่า